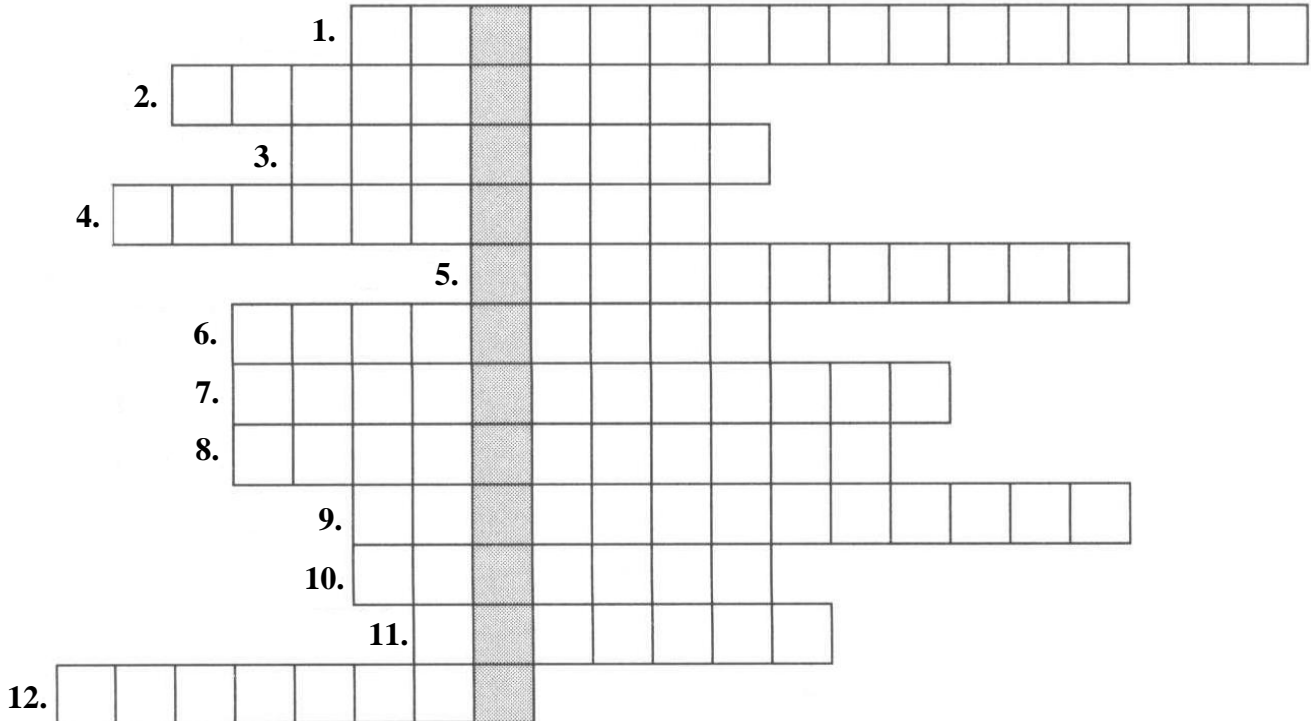

AZ EMBER SZERVRENDSZEREI

I. Keresztrejtvény – HORMONOK (13 p)

1. Az agyalapi mirigy elülső lebenyének hormonja. Csökkent termelődése arányos törpeséget okoz.
2. A mellékvese velőállományának hormonja. Mozgósítja a szervezet energiáit, fokozza a támadókészséget. A Cannon-féle vészreakció során nagymértékben termelődik.
3. A gyomor szövethormonja. A gyomornedv elválasztását serkenti.
4. A pajzsmirigy hormonja. Elősegíti a kalciumionok beépülését a csontokba.
5. A mellékpajzsmirigy hormonja. A kalciumionokat mobilizálja a csontokból. A vér kalciumszintjét növeli.
6. A petefészkek tüszőinek hormonja. A menstruációs ciklus szabályozásában és a női másodlagos nemi jellegek kialakításában fontos.
7. A sárgatest hormonja. Elősegíti a méhnyálkahártya felkészülését a beágyazódásra és fenntartja a terhességet.
8. A mellékvesekéreg ionháztartást szabályozó hormonja. Gátolja a nátrium- és serkenti a káliumionok kiválasztását.
9. A here hormonja. A férfi másodlagos nemi jellegek kialakításában nélkülözhetetlen.
10. A hasnyálmirigy vércukorszintet csökkentő hormonja.
11. A pajzsmirigy hormonja. A mitokondriumok membránjának áteresztőképességét fokozza.
12. A hipotalamusznak az agyalapi mirigy hátsó lebenyében tárolódó hormonja. Szüléskor a méh simaizom elemeinek összehúzódását serkenti.

Megfejtés:

.....

II. Immunitás (10 p)

Szöveg kiegészítés

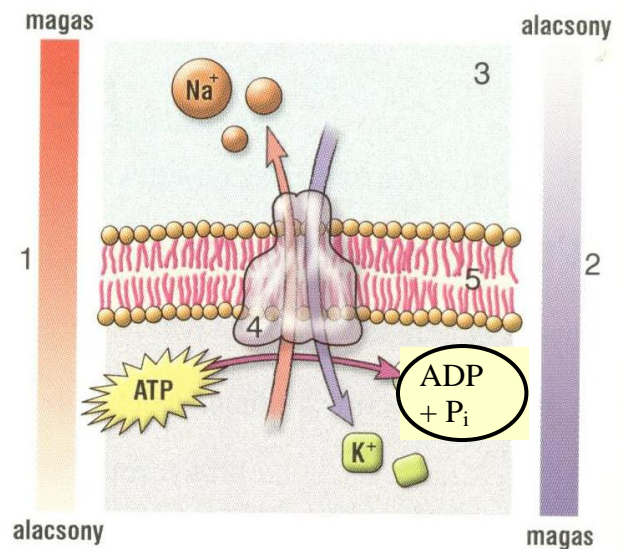
A fehérvérsejtek embrionális korban a **1.**..... alakulnak ki.
 A **2.**..... őssejtjei átkerülnek a nyiroktüszőbe, ahol a későbbiekben folyamatosan képződnek. Ezen sejtek egyik része a szegycsont alatt található **3.**..... -ben érnek meg. Az itt létrejött sejtek a **4.**..... melyek enzimekkel képesek védekezni. A sejtek másik csoportja a **5.**..... -ba kerülve osztódik. Itt jönnek létre a **6.**.....: A **6.** sejtek specifikus fehérjét, a(z) **7.**.....-t termelik., melyek képesek az antigénhez kötődni. Az összekapcsolódás eredményeként kialakult komplexeket a természetes immunitás sejtjei, a **8.**..... bekebelezéssel távolítják el. A **2.** sejtek mindkét csoportjának sejtjei között kialakulnak **9.**....., melyek megőrzik az adott **10.**..... elleni specifikus védekezés módját.

III. Nyugalmi potenciál (8 p)

Azonosítsd a rajzon számokkal jelölt részeket!

(5 p)

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

Rövid válasz

6. Mit nevezünk nyugalmi potenciálnak? (1 p)

.....

7. Mely ionok alakítják ki a nyugalmi potenciált? (2 p)

.....

IV. Vércsoportok öröklődése (9 p)

Egy A vércsoportú nőnek 0-s gyermeke született.

Igaz - hamis

1. A nő genotípusa csak AA ($I^A I^A$) vagy A0 ($I^A i$) lehet.
2. Az apa vércsoportjának genotípusa csak AB ($I^A I^B$) –s nem lehet.

Összetett választás

3. Milyen lehet a gyermek apjának genotípusa a vércsoportot nézve?
  - a) A0 ($I^A i$)
  - b) B0 ($I^B i$)
  - c) AB ($I^A I^B$)
  - d) 00 (ii)

Egyszerű választás

4. Milyen eséllyel születhet ennek az A vércsoportú nőnek heterozigóta gyermeke, ha az apa AB vércsoportú?
  - A) 25 %
  - B) 100 %
  - C) 75 %
  - D) 0 %
  - E) 60 %
5. Milyen eséllyel lesz az A vércsoportú utódjuk homozigóta?
  - A) 50 %
  - B) 25 %
  - C) 100 %
  - D) 33 %
  - E) 66 %
6. Ha a férj A0 ($I^A i$) genotípusú, melyen eséllyel jelenik meg A vércsoportú gyermek?
  - A) 25 %
  - B) 100 %
  - C) 75 %
  - D) 0 %
  - E) 66 %

7. Milyen eséllyel lesz heterozigóta az A vércsoportú gyermek?

- A) 50 %
- B) 25 %
- C) 100 %
- D) 33 %
- E) 66 %

V. Hasüregi keresztmetszet (10 p)

Nevezd meg az alábbi rajzon látható és számmal jelölt részeket!

